

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 1299/2013,

17. detsember 2013,

erisätete kohta, mis käsitlevad Euroopa Regionaalarengu Fondist toetuse andmist Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgil

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 178,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁽¹⁾,võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 176 on sätestatud, et Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF) on mõeldud selleks, et olla abiks põhiliste regionaalsete ebavõrdsuste korvamisel liidu piires. ERF aitab kõnealuse artikli ning ELi toimimise lepingu artikli 174 teise ja kolmanda lõigu kohaselt kaasa eri regioonide arengutaseme ühtlustamisele ja mahajäämuse vähendamisele kõige ebasoodsamates piirkondades, mille seas pööratakse erilist tähelepanu maapiirkondadele, tööstuslikust üleminekust mõjutatud piirkondadele ja regioonidele, kus valitsevad rasked ja püsivad ebasoodsad looduslikud või demograafilised tingimused, näiteks väga väikese rahvastikutihedusega põhjapoolsemad piirkonnad, saared, piiriüleised ja mäestikualad.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1303/2013⁽³⁾ kehtestatakse ühissätted ERFi, Euroopa Sotsiaalfondi (ESF), Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu

ja Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (EMKF) kohta. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1301/2013⁽⁴⁾ näeb ette erisätted tegevusliikide kohta, mida saab ERFist rahastada, ja määrab kindlaks kõnealuse tegevuste eesmärgi. Need määrused ei ole täielikult kohandatud Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi erivajadustele, kui koostööd teevad vähemalt kaks liikmesriiki või liikmesriik ja kolmas riik. Seetõttu tuleks näha ette sätted, mis on kavandatud spetsiaalselt Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi jaoks ning milles käsitletakse rakendusala, geograafilist ulatust, rahalisi vahendeid, vahendite valdkonnapõhist koondamist ja investeerimisprioriteete, programmitööd, seiret ja hindamist, tehnilist abi, rahastamiskõlblikkust, juhtimist, kontrolli ja määramist, kolmandate riikide osalemist ning finantsjuhtimist.

(3) Liidu ühtekuuluvuspoliitika lisaväärtuse suurendamiseks peaks erisätete eesmärk olema lihtsustada oluliselt olukorda kõikide osaliste jaoks, kelleks on toetusesaajad, programmis osalevad asutused, osalevate liikmesriikide kohalikud, piirkondlikud või riiklikud asutused, kolmandad riigid ja komisjon.

(4) Selleks et toetada liidu territooriumi igakülgset harmoonilist arengut, tuleks Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames toetada ERFist piiriülest, riikide- ja piirkondadevahelist koostööd.

(5) Piiriülese koostöös tuleks püüda lahendada piirialade ühiselt tuvastatud ühised probleemid, näiteks halb ligipääsetavus, eriti info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate (IKT) ühenduvuse ja transporditaristuga seoses, hääbuv kohalik tööstus, ebasobiv majanduskeskkond, kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vaheliste võrgustike puudumine, teadusuuringute ja uuendustegevuse ning IKT kasutuselevõtu madal tase, keskkonna saastatus, riskide ennetamine, negatiivne suhtumine naaberriigi kodanikesse ning seada eesmärgiks realiseerida piirialade kasutamata kasvupotentsiaal (piiriülese teadus- ja uuendustegevuse võimaluste ja -klastrite loomine, tööturu piiriülene lõimimine, koostöö haridusasutuste, sealhulgas ülikoolide või tervishoiukeskuste vahel), tihendades ühtlasi koostööd, pidades silmas liidu üldist harmoonilist arengut.

⁽¹⁾ ELT C 191, 29.6.2012, lk 49.

⁽²⁾ ELT C 277, 13.9.2012, lk 96.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013 määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 320).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013 määrus (EL) nr 1301/2013, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgiga seonduvaid erisätteid ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1080/2006 (Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 289).

- (6) Riikidevahelises koostöös tuleks eesmärgiks seada koostöö tihendamine selliste tegevuste abil, millega soodustatakse liidu ühtekuuluvuspoliitika prioriteetidega seotud sidustatud territoriaalset arengut ning riikidevaheline koostöö peaks sisaldama ka meresõidulast piiriülest koostööd, mida piiriülese koostöö programmid ei hõlma.
- (7) Piirkondadevahelise koostöö eesmärk peaks olema ühtekuuluvuspoliitika tulemuslikkuse parandamine, selleks tuleks julgustada piirkondi vahetama kogemusi valdkondlike eesmärkide ja linnakeskkonna arendamise, sealhulgas linna- ja maapiirkondade ühenduste kohta, et parandada territoriaalsete koostööprogrammide ja -tegevuste rakendamist ning edendada territoriaalse ühtekuuluvuse arengusuundade analüüsimist uuringute, teabekogumise ja muude meetodite abil. Valdcondlikke eesmärke käsitleva kogemustevahetusega tuleks edendada eelkõige rakenduskavade väljatöötamist ja elluviimist majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi raames ning võimaluse korral ka Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvaid kavasid, soodustades muu hulgas vastastikku kasulikku koostööd uuenduslike teadusmahukate klastrite vahel ning teabevahetust nii arenenud kui ka vähem arenenud piirkondade teadlaste ja teadusasutuste vahel, võttes arvesse teadusuuringute seitsmenda raamprogrammi meetmete „Teadmiste piirkonnad“ ja „Teadusuuringute potentsiaal lähenemis- ja äärepoolseimates piirkondades“ kogemust.
- (8) Rahastamiskõlblike piirkondade ja alade määramiseks tuleks kehtestada objektiivsed kriteeriumid. Selleks peaks võtma rahastamiskõlblike piirkondade ja alade määratlemiseks liidu tasandil aluseks piirkondade ühtse liigituse, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1059/2003 ⁽¹⁾.
- (9) Piiriülese koostööga tuleks toetada maismaa- või merepiiride naabruses asuvaid piirkondi. Varasematel programiperioodidel saadud kogemuste alusel peaks komisjon koostama koostööprogrammide kaupa nimekirja piiriüleste aladest, mis peavad saama piiriülese koostöö programmide raames lihtsamalt toetust. Selle nimekirja koostamisel peaks komisjon arvestama kohandusi, mis on vajalikud sidususe tagamiseks, eelkõige maismaa- ja merepiiride osas, ning programiperioodi 2007–2013 jaoks loodud programmipiirkondade järjepidevuse kindlustamiseks. Kohandustega võidakse olemasolevaid programmipiirkondi kitsendada või laiendada, piiriülese koostöö programmide arvu vähendada või suurendada, võimaldades samal ajal ka geograafilist kattuvust.
- (10) Komisjon peaks riikidevahelise koostöö alade määratlemisel arvestama meetmeid, mis on vajalikud integreeritud territoriaalse arengu edendamiseks. Alade määratlemisel peaks komisjon arvesse võtma eelmiste programmide ning asjakohastel juhtudel ka makropiirkondlike ja merepiirkondade strateegiatega saadud kogemusi.
- (11) Tagamaks, et kõik liidu regioonid saavad kogemuste ja heade tavade vahetamisest kasu, peaks kõik piirkondadevahelise koostöö programmid hõlmama kogu liitu.
- (12) Jätkuvalt tuleks toetada piiriülest, riikide- ja regioonidevahelist koostööd liidu naabritest kolmandate riikidega või asjakohasel juhul seda alustada, sest koostöö on oluline regionaalarengupoliitika vahend ja see peaks olema kasulik kolmandate riikidega piirnevate liikmesriikide regioonidele. Sel eesmärgil tuleks ERFist toetada piiriülesteid ja merepiirkonna programme, mis on loodud Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi (ENI) alusel vastavalt tulevasele liidu seadusandlikule aktile, mis käsitleb Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendit ajavahemikul 2014–2020 ("ENI seadusandlik akt") ning ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA II) alusel vastavalt tulevasele liidu seadusandlikule aktile, mis käsitleb ühinemiseelse abi rahastamisvahendit ajavahemikul 2014–2020 ("IPA II seadusandlik akt").
- (13) Lisaks välispiiridel toimuvale sekkumisele, mida toetatakse liidu välistegevuse vahenditest ja millega hõlmatakse nii liidu piires kui ka sellest väljaspool asuvad piirialad, peaks olema võimalik, et ERFist toetatakse koostööprogramme, mis hõlmavad liidu piires olevaid ja teatavatel juhtudel ka sellest väljaspool jäävaid piirkondi, kui väljaspool liitu asuvaid piirkondi ei hõlmata välistegevuse vahenditega kas sellepärast, et neid ei määratleta teotuse-saajariigina, või sellepärast, et selliseid väliskoostööprogramme ei ole võimalik luua. Siiski on vaja tagada, et ERFist kolmandate riikide territooriumil elluviidavatele tegevustele antav toetus oleks eelkõige kasulik liidu regioonidele. Neid piiranguid arvestades peaks komisjon hõlmama piiriüleste ja riikidevaheliste programmipiirkondade nimekirjade koostamisel ka kolmandate riikide piirkondi.
- (14) Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi erinevatele komponentidele eraldatavad vahendid tuleks kindlaks määrata, keskendudes samas olulisel määral piiriülesele koostööle (sealhulgas iga liikmesriigi osa piiriülesele ja riikidevahelisele koostööle ette nähtud kogusummadest ja liikmesriikide paindlikkusvõimalused nende komponentide suhtes) ja piisav rahastamistase äärepoolseimate piirkondade koostöö jaoks.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1059/2003, millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS) (ELT L 154, 21.6.2003, lk 1, eestikeelne eriväljaanne: peatükk 14, köide 01, lk 196).

- (15) Liidu piirkondade hüvanguks tuleks luua mehhanism, mille kaudu korraldada ERFi toetuse andmist välistegevuse vahenditele, näiteks ENI-le ja IPA II-le, sealhulgas juhtudeks, kui väliskoostööprogramme ei ole võimalik vastu võtta või kui need tuleks lõpetada. Nimetatud mehhanismi eesmärk peaks olema nende rahastamisvahendite optimaalne toimimine ja nende vaheline parim võimalik koordineerimine.
- (16) Valdav osa piiriülestele ja riikidevahelistele koostööprogrammidele eraldatavatest ERFi vahenditest tuleks koondada piiratud arvule valdkondlikele eesmärkidele, et suurendada ühtekuuluvuspoliitika mõju kogu liidus. Piirkondadevahelise koostöö programmis valdkondlikele eesmärkidele keskendumine peaks kajastuma iga projekti eesmärgis, mitte valdkondlike eesmärkide arvu piiratuses, et saada ühtekuuluvuspoliitika tulemuslikkuse suurendamiseks tehtavast piirkondadevahelisest koostööst võimalikult palju kasu, eeskätt majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi ning asjakohastel juhtudel ka Euroopa territoriaalse koostöö eesmärkide raames. Teiste piirkondadevahelise koostöö programmide puhul peaks vahendite valdkonnapõhine koondamine tulenema nende eriomastest reguleerimisalast.
- (17) Selleks et saavutada liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia eesmärgid ja sihtasemed, peaks ERF aitama Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames kaasa järgmiste valdkondlike eesmärkide saavutamisele: teadmistel, teadusuuringutel ja uuendustegevusel põhineva majanduse loomine, soodustades selleks muu hulgas koostööd ettevõtete, eriti VKEde vahel ja edendades piiriüleste IKT alaste teabevahetusüsteemide loomist; keskkonnahoidlikuma, ressursitõhusama ja konkurentsivõimelise majanduse edendamine, muu hulgas säästliku piiriülese liikuvuse edendamise kaudu; sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust tugevdava ulatusliku tööhõive soodustamine, sealhulgas tegevuste abil, millega toetatakse territoriaalstrateegia raames säästvat turismi, kultuuri ja looduspärandit tööhõive seisukohast soodne majanduskasvu saavutamise eesmärgil; ning haldussuutlikkuse parandamine. Erinevate valdkondlike eesmärkide alla kuuluvate investeerimisprioriteetide loetelud tuleks aga kohandada Euroopa territoriaalse koostöö erivajadustele, võimaldades täiendavate investeerimisprioriteetide seadmise abil eelkõige jätkata piiriülese koostöö raames kodanike ja asutuste õiguslasest ja halduskoostööd ning tööhõive, koolituse, kogukondade integratsiooni ja sotsiaalse kaasamisega seotud koostööd piiriülesest vaatenurgast ning töötada välja ja rakendada riikidevahelises koostöös makropiirkondlikke ja merepiirkondadele suunatud strateegiaid. Lisaks tuleks teatavate piirkondadevaheliste koostööprogrammide jaoks kehtestada konkreetsed või täiendavad investeerimisprioriteedid, et peegeldada nende konkreetseid tegevusi.
- (18) Sotsiaalse kaasatuse edendamise ja vaesuse vastu võitlemise valdkondliku eesmärgi raames ning selle praktilist tähtsust silmas pidades on Põhja-Iirimaa ja Iirimaa piiriäärsete krahvkondade vahelise piiriülese rahu ja leppimise programmi PEACE puhul vaja tagada, et ERF aitaks edendada ka asjaomaste piirkondade sotsiaalset ja majanduslikku stabiilsust, eelkõige kogukondadevahelise ühtekuuluvuse edendamise meetmete abil. Kõnealuse piiriülese programmi eripära tõttu ei tuleks selle suhtes kohaldada teatavaid projektide valimist käsitlevaid eeskirju, mis on sätestatud käesolevas määruses.
- (19) Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvate koostööprogrammide sisuga seotud nõuded tuleb kohandada nende erivajadustega. Seega peaksid need nõuded hõlmama aspekte, mis on vajalikud koostööprogrammide edukaks elluviimiseks osaleva liikmesriigi territooriumil, näiteks nõuded auditeerimise ja kontrolli eest vastutavatele organitele, ühise sekretariaadi loomise kord ning vastutuse jagunemine finantskorrektsioonide korral. Kui liikmesriigid ja piirkonnad osalevad makropiirkondlikes või merepiirkondade strateegiates, tuleks asjaomastes koostööprogrammides ette näha ka see, kuidas selliseid strateegiaid sekkumistega toetada. Kuna piirkondadevahelised koostööprogrammid on oma olemuselt horisontaalsed, tuleks selliste programmide sisu kohandada, eelkõige tuleks kohandada toetusesaaja määratlust praeguste programmide INTERACT ja ESPON raames.
- (20) Selleks et parandada ERFist antava toetuse koordineeritust käesoleva määruse alusel heaks kiidetud ja äärepoolsemaid piirkondi hõlmavate koostööprogrammide puhul, mida võidakse täiendavalt rahastada ka Euroopa Arengufondi, ENI ja IPA II vahenditest ning Euroopa Investeerimispanka (EIP) toel, peaksid sellistes koostööprogrammides osalevad liikmesriigid ja kolmandad riigid või ülemeremaad või -territooriumid (viimaseid nimetatakse edaspidi koos "territooriumid") looma kõnealuste koostööprogrammide koordineerimismehhanismide eeskirjad.
- (21) Kui kolmandad riigid või territooriumid on võtnud vastu koostööprogrammides osalemise kutse, on asjakohane kaasata nad programmide ettevalmistusprotsessi. Koostööprogrammides osalemiseks tuleks käesolevas määruses kehtestada erimenetlus. Kui koostööprogrammid hõlmavad äärepoolsemaid piirkondi ja kolmandaid riike või territooriume, peaks osalevad liikmesriigid erandina standardmenetlusest konsulteerima asjaomaste kolmandate riikide või territooriumidega, enne kui esitavad programmi komisjonile. Selleks et muuta kolmandate riikide ja territooriumide osalemine koostööprogrammides tõhusamaks ja praktilisemaks, peaks koostööprogrammide sisu ja kolmandate riikide ja territooriumide

- võimaliku panuse osas saavutatud kokkuleppeid olema võimalik vältida ka kolmandate riikide ja territooriumidega peetavate nõupidamiste või piirkondlike koostööorganisatsioonide arutelude ametlikult heakskiidetud protokollidena. Võttes arvesse ühise juhtimise ja lihtsustamise põhimõtteid, peaks komisjon rakenduskavade heakskiitmismenetluses heaks kiitma üksnes koostööprogrammide põhiosad, ning teised osad peaks heaks kiitma osalev liikmesriik või osalevad liikmesriigid. Õiguskindluse ja läbipaistvuse huvides on vaja tagada, et kui osalev liikmesriik muudab või osalevad liikmesriigid muudavad mõnda koostööprogrammi elementi, mida komisjon ei pea heaks kiitma, teavitab nimetatud programmi korraldusasutus komisjoni muutmast otsusest ühe kuu jooksul pärast otsuse tegemist.
- (22) Kooskõlas liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiaga peaksid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid võimaldama kohalike probleemide lahendamiseks integreeritumat ja kaasavat käsitust. Selle käsituse tugevdamiseks tuleks ERFi toetust piirialadel kooskõlastada EAFRDist ning EMKFist antava toetusega ning vajaduse korral tuleks kaasata ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1302/2013⁽¹⁾ loodud Euroopa territoriaalse koostöö rühmitusi (ETKR), kui nende eesmärgid hõlmavad kohalikku arengut.
- (23) Programmiperioodil 2007–2013 saadud kogemuste põhjal tuleks projektide valimise tingimusi täpsustada ja karmistada, et valitaks tööpoolest ühiseid projekte. Äärepoolseimate piirkondade ja kolmandate riikide või territooriumide vaheliste koostööprogrammide ainuomaste tingimuste ja eripärade tõttu tuleks nende programmide raames toimuvate projektide läbiviimisele kehtestada kohandatud ja lihtsustatud koostöötingimused. Määratleda tuleks ainsa toetusesaaja mõiste ning ainsal toetusesaajal peaks olema õigus koostööprojekte ise ellu viia.
- (24) Täpsustada tuleks projekti elluviimise eest üldiselt vastutava juhtiva toetusesaaja kohustusi.
- (25) Rakenduskava nõudeid tuleks kohandada koostöö kontekstiga ning need peaks kajastama programmi rakendustükkide. Mõistliku juhtimise huvides peaks olema võimalik korraldada iga-aastasi läbivaatamisi kirjalikult.
- (26) Vastavalt määrusele (EL) nr 1303/2013 peaks korraldusasutus tagama, et koostööprogrammide hindamine viiakse läbi vastavalt hindamisplaanile ja see hõlmab nii programmide tulemuslikkuse, tõhususe kui ka mõju hindamist. Programmiperioodi jooksul tuleb vähemalt ühel korral hinnata seda, kuidas on antud toetus aidanud saavutada programmi eesmärgi. Hinnangutes peaks sisalduma teave kõigi kohandamisettepanekute kohta, mis on tehtud programmiperioodi jooksul.
- (27) Käesoleva määruse lisana tuleks kehtestada programmi elluviimisel tehtavate edusammude hindamist hõlbustavad ühised väljundnäitajad, mis peaksid olema kohandatud koostööprogrammi eripäradele. Nimetatud näitajaid tuleks täiendada programmispetsiifiliste tulemusnäitajatega ja vajaduse korral programmispetsiifiliste väljundnäitajatega.
- (28) Rohkem kui ühe liikmesriigi osalemise tõttu on halduskulud suuremad, eelkõige seoses kontrolli ja tõlkimisega, mistõttu peaks tehnilise abi ülemäär olema suurem kui majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi raames. Suuremate halduskulude kompenseerimiseks tuleks liikmesriike ergutada vähendama igal võimalikul viisil ühisprojektide elluviimisega seonduvat halduskoormust. Lisaks peaksid ERFist piiratud toetust saavad koostööprogrammid saama tehnilise abi jaoks teatava miinimumsumma, mis võiks olla suurem kui 6 %, et tagada tehnilise abi tulemuslikkuse jaoks piisav rahastamine.
- (29) Rohkem kui ühe liikmesriigi osalemise tõttu ei ole kohane kohaldada Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames määruses (EL) nr 1303/2013 ette nähtud üldtingimust, mille kohaselt kehtestab iga liikmesriik oma kulutuste rahastamiskõlblikkuse eeskirjad ise. Programmiperioodi 2007–2013 saadud kogemuste alusel tuleks kehtestada selge kulutuste rahastamiskõlblikkuse eeskirjade hierarhia, milles eelistatakse liidu tasandil või koostööprogrammi kui terviku kohta koostatud kulutuste rahastamiskõlblikkuse eeskirju, et vältida võimalikke vastuolusid või ebakõlasid eri määruste ning määruste ja riiklike eeskirjade vahel. Eelkõige peaks komisjon võtma programmiperioodil 2007–2013 saadud kogemuste põhjal vastu kulutuste rahastamiskõlblikkuse eeskirjad käesolevas määruses sätestatud kulukateooriate jaoks.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013 määrus (EL) nr 1302/2013, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1082/2006 Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) kohta, et selgitada, lihtsustada ja parandada nende rühmituste asutamist ja toimimist (Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 303).

- (30) Kuna projektide elluviimises osaleb inimesi sageli rohkem kui ühest liikmesriigist ja kuna paljude projektide personalikulud on märkimisväärsed, tuleks personalikuludele kohaldatavat kindlat määra kohaldada lähtuvalt muude koostööprojektide otsekuludest, vältides nii eraldi arvepidamist projektide haldamise üle.
- (31) Vaja oleks lihtsustada paindlikkuse eeskirju, mis käsitlevad programmiirakonnast väljaspool elluviidavate projektide asukohta. Samuti on vaja toetada ja lihtsustada konkreetse erikorra abil tulemuslikku piiriülest, riikidevahelist ja piirkondadevahelist koostööd liidu naabritest kolmandate riikide või territooriumidega, kui see on vajalik selleks, et toetada tõhusalt liikmesriikide regioonide arengut. Vastavalt sellele võib erandjuhtudel ja eritingimustel lubada ERFist toetust anda ka väljaspool liitu paikneval programmiga hõlmatud alal ja naabritest kolmandate riikide territooriumil läbiviidavatele projektidele, kui need on kasulikud liidu regioonidele.
- (32) Liikmesriike tuleks julgustada andma ETKRile korraldus- asutuse ülesandeid koostööprogrammi sellise osa juhtimise eest, mis on seotud kõnealuse ETKR poolt hõlmatud territooriumiga.
- (33) Korraldusasutus peaks looma ühise sekretariaadi, mis peaks muu hulgas andma teavet toetuse taotlejatele, tegelema projektitaotlustega ja toetama toetusesaajaid projektide elluviimisel.
- (34) Korraldusasutused peaksid vastutama kõigi määruses (EL) nr 1303/2013 sätestatud ülesannete täitmise eest, sealhulgas halduskontrollide läbiviimise eest ühtsete standardite tagamiseks kogu programmiirakonnas. Kui korraldus- asutuseks on määratud ETKR, tuleks kontrollid läbi viia korraldus- asutuse poolt või tema vastutusel vähemalt nende liikmesriikide ja kolmandate riikide või territooriumide suhtes, kust pärinevad ETKRis osalevad liikmed ning kontrollijaid tuleks kasutada ainult ülejäänud liikmesriikides ja kolmandates riikides või territooriumidel. Isegi kui ETKRi ei ole määratud, peavad osalevad liikmesriigid andma korraldus- asutusele kontrollide läbiviimise õiguse kogu programmiirakonnas.
- (35) Sertifitseerimis- asutused peaksid vastutama määruses (EL) nr 1303/2013 sätestatud sertifitseerimis- asutuse ülesannete täitmise eest. Liikmesriigil peaks olema võimalik määrata, et korraldus- asutus täidab ka sertifitseerimis- asutuse ülesandeid.
- (36) Määruses (EL) nr 1303/2013 sätestatud auditeerimis- asutuse ülesandeid peaks täitma üks auditeerimis- asutus, et tagada kogu programmiirakonnas ühtsed standardid. Kui see ei ole võimalik, peaks programmi auditeerimis- asutust abistama rühm audiitoreid.
- (37) Liidu majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks ning ühtekuuluvus- poliitika tõhustamiseks peaks olema kolmandatel riikidel lubatud osaleda IPA II ja ENI panuse kaudu riikidevahelise ja piirkondadevahelise koostöö programmides. Selliste programmide alusel kaasrahastatud projektidega tuleks siiski aidata kaasa ühtekuuluvus- poliitika eesmärkide saavutamisele, isegi kui neid projekte viiakse osaliselt või täielikult ellu väljaspool liidu territooriumi. Selles kontekstis on panus liidu välis- tegevuse eesmärkide saavutamisse üksnes juhuslik, kuna koostöö- programmide raskusega peaks lähtuma ühtekuuluvus- poliitika valdkondlikest eesmärkidest ja investeerimis- prioriteetidest. Selleks et tagada kolmandate riikide tulemuslik osalemine ühise juhtimise põhimõtte kohaselt juhitavates koostöö- programmides, tuleks programmide elluviimise tingimused ette näha koostöö- programmides endis ning vajaduse korral ka rahastamis- lepingutes, mis sõlmitakse komisjoni, kõikide kolmandate riikide valitsuste ja asjakohase koostöö- programmi korraldus- asutuse asukohariigiks oleva liikmesriigi valitsuse vahel. Programmide rakendamise tingimused peaksid olema kooskõlas kohaldatava liidu õigusega ning asjakohastel juhtudel osalevate liikmesriikide õiguse sätetega, mis seonduvad selle kohaldamisega.
- (38) Alusetult tehtud maksete tagasinõuete esitamiseks tuleks kehtestada selge finants- vastutuse ahel toetusesaajatest juhtiva toetusesaaja, korraldus- asutuse ja komisjonini. Lisaks tuleks ette näha liikmesriikide vastutus juhuks, kui tagasinõue ei ole võimalik.
- (39) Programmiperioodil 2007–2013 saadud kogemuste alusel tuleks kehtestada sõnaselge erand selliste kulutuste konverteerimiseks, mis on tehtud muus valuutas kui euro, kasutades selleks igakuist vahetuskurssi, mis kehtib kulutuste tegemise ajale võimalikult lähedasel kuupäeval või sellel kuul, mil kulutused esitati kontrollimiseks, või kuul, mil kulutustest teatati juhtivale toetusesaajale. Ühiste koostöö- projektide rahastamiskavad ja aruanded tuleks esitada ühisele sekretariaadile, programmiasutustele ja seirekomisjonile ainult eurodes. Konverteerimise õigsust tuleks kontrollida.

- (40) Selleks et kehtestada erieeskirjad ühiste väljundnäitajate muutmise ja kulude rahastamiskõlblikkuse kohta, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse lisas esitatud ühiste väljundnäitajate nimistu muutmise ja koostööprogrammide kulude rahastamiskõlblikkuse erieeskirjade kohta. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (41) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused seoses piiriüleste piirkondade ja riikidevaheliste piirkondade nimekirjadega, kõiki koostööprogramme käsitleva nimekirjaga ning ERFist igale koostööprogrammile antava toetuse kogusummaga, sekkumiskategooriate nomenklatuuridega, koostööprogrammide kavandite esitamisega ja rakendusaruannetega. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽¹⁾.
- (42) Komisjonile tuleks anda rakendamisvolitused, et võtta vastu otsuseid, millega kiidetakse heaks koostööprogrammide teatud elemendid ning nende mis tahes hilisemaid muudatused.
- (43) Käesolev määrus ei tohiks mõjutada sellise abi jätkamist või muutmist, mille komisjon kiitis heaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1080/2006⁽²⁾ alusel või mis tahes muude õigusaktide alusel, mida kohaldatakse sellise abi suhtes 31. detsembri 2013. aasta seisuga. Nimetatud määrust ja nimetatud muid kohaldatavaid õigusakte tuleks seega jätkuvalt kohaldada kõnealuse abi ja asjaomaste projektide suhtes pärast 31. detsembrit 2013 kuni nende lõpetamiseni. Seetõttu jäävad määruse (EÜ) nr 1080/2006 alusel esitatud või heaks kiidetud toetusetaotlused kehtima.
- (44) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt tugevdada majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust liidus, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga

saab seda eri regioonide arengutaseme erinevuse, ebasoodsamate piirkondade mahajäämuse ning liikmesriikide ja regioonide piiratud rahaliste võimaluste tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- (45) Et võimaldada käesolevas määruses sätestatud meetmete kohest kohaldamist, peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgiga seonduv ERFi kohaldamisala ja kõnealuse eesmärgiga seonduvad erisätted.

2. Käesolevas määruses määratakse kindlaks Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgiga seoses ERFi prioriteetsed eesmärgid ja korraldus, liikmesriikide ja piirkondade rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid ERFist antava toetuse jaoks ning ERFist toetusteks eraldatavate rahaliste vahendite maht ja eraldamiskriteeriumid.

Samuti kehtestatakse käesoleva määrusega sätteid, mis on vajalikud Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvate rakenduskavade („koostööprogrammid“) tulemuslikuks elluviimiseks, seireks, finantshalduseks ja kontrollimiseks, kaasa arvatud juhul, kui selliste koostööprogrammide elluviimises osalevad kolmandad riigid.

3. Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi ja selle alla kuuluvate koostööprogrammide suhtes kohaldatakse määrust (EL) nr 1303/2013 ja määruse (EL) nr 1301/2013 I peatükki, välja arvatud juhul, kui käesolevas määruses on sõnaselgelt sätestatud teisiti või kui neid sätteid saab kohaldada ainult majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi suhtes.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1080/2006, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1783/1999 (ELT L 210, 31.7.2006, lk 1).

Artikkel 2

Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi komponendid

Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames toetatakse ERFist järgmisi komponente:

- 1) kõrvuti asuvate piirkondade vaheline piiriülene koostöö, mille eesmärk on toetada integreeritud piirkondlikku arengut maismaa- ja merepiiride vahetus naabruses asuvates piirkondades kahes või enamas liikmesriigis või vähemalt ühes liikmesriigis ja ühes liitu mittekuuluvus naaberriigis, kes ei ole kaasatud liidu välisrahastamisvahendite alla kuuluvatesse programmidesse;
- 2) riikidevaheline koostöö suurtel riigiülestel territooriumidel, kusjuures sellesse koostöösse on kaasatud riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi partnerid, see hõlmab ka merendus-alast piiriülest koostööd ning selle eesmärk on saavutada asjaomastel territooriumidel suurem territoriaalne sidusus;
- 3) piirkondadevaheline koostöö, mille eesmärk on tõhustada ühtekuuluvuspoliitikat, edendades:
 - a) partneritevahelist kogemustevahetust kogu liidus, keskendudes valdkondlikele eesmärkidele, muu hulgas seoses ELi toimimise lepingu artiklis 174 osutatud piirkondade arenguga, ning heade tavade tuvastamisele ja levitamisele, et need kanduksid üle eelkõige majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla kuuluvatesse rakendus-kavadesse ja asjakohastel juhtudel ka koostööprogrammidesse;
 - b) kogemustevahetust, et tuvastada, üle võtta ja levitada häid tavasid seoses linnade säästva arenguga, sealhulgas linna- ja maapiirkondade ühendustega;
 - c) kogemustevahetust, et tuvastada, üle võtta ja levitada häid tavasid ja uuenduslikke käsitusi koostööprogrammide ja projektide elluviimisel ning ETKRide kasutamisel;
 - d) territoriaalse ühtekuuluvuse, sealhulgas majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse territoriaalsete aspektide, ja liidu territooriumi harmoonilise arengu eesmärkidega seotud arengusuundumuste analüüsimist uuringute, andmekogumise ja muude meetmete abil.

Artikkel 3

Geograafiline kohaldamisala

1. Piiriülese koostöö raames toetust saavad alad peavad olema sise- ja välispiiride ääres asuvad liidu NUTS 3 alad (välja

arvatud liidu välisrahastamisvahendite alla kuuluvate programmidega hõlmatud alad) ning liidu merepiire ümbritsevad NUTS 3 alad, mille omavaheline kaugus on kuni 150 kilomeetrit, ilma et see piiraks võimalike kohanduste tegemist, mida on vaja programmiperioodiks 2007–2013 loodud koostööprogrammide alade sidususe ja järjepidevuse tagamiseks.

Komisjon võtab rakendusaktina vastu otsuse toetust saavate piiriüleste alade nimekirja kohta, mis on esitatud koostööprogrammide kaupa. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Kõnealuses nimekirjas täpsustatakse ka need liidu NUTS 3 alad, mida võetakse arvesse ERFi toetuste andmisel piiriüleseks koostööks kõikidel sisepiiridel ja välispiiridel, mis on hõlmatud selliste liidu välisrahastamisvahendite alla kuuluvate programmidega nagu ENI vastavalt ENI seadusandlikule aktile ja IPA II vastavalt IPA II seadusandlikule aktile.

Piiriülese koostöö programmide kavandite esitamisel võivad liikmesriigid põhjendatud juhtudel ning piiriüleste piirkondade sidususe tagamise eesmärgil taotleda, et asjaomasesse piiriülese koostöö valdkonda lisatakse teises lõigus osutatud otsuses loetlemata NUTS 3 ala.

Asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide taotlusel võib komisjon äärepoolseimate piirkondade merepiiride ülese koostöö lihtsustamise eesmärgil ja ilma et see piiraks esimese lõigu sätete kohaldamist, lisada teises lõigus osutatud otsuses loetletud piiriülestele alade hulka, mis võivad saada toetust asjaomaste liikmesriikide vastavatest eraldistest, ka äärepoolseimate piirkondade merepiiride äärsed NUTS 3 alad, mille omavaheline kaugus on rohkem kui 150 kilomeetrit.

2. Ilma et see piiraks artikli 20 lõigete 2 ja 3 kohaldamist, võivad koostööprogrammid hõlmata Norra ja Šveitsi piirkondi, samuti Liechtensteini, Andorrat, Monacot ja San Marinot ning äärepoolseimate piirkondadega piirnevaid kolmandaid riike või territooriume, mis on NUTS 3 piirkondadega samaväärsed.

3. Riikidevahelise koostöö jaoks võtab komisjon rakendusaktina vastu otsuse toetust saavate riigiüleste alade nimekirja kohta, mis on esitatud koostööprogrammide kaupa ning kuhu kuuluvad ka NUTS 2 piirkonnad, samas tagatakse varasemate programmide alusel sellise koostöö järjepidevus suurematel sidusatel aladel, võttes asjakohasel juhul arvesse makropiirkondlike ja merepiirkondade strateegiaid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Riikidevahelise koostöö programmide kavandite esitamisel võivad liikmesriigid taotleda esimeses lõigus osutatud otsuses loetletud regioonide kõrval asuvate muude NUTS 2 alade kaasamist riikidevahelise koostöö piirkonda. Taotlust tuleb põhjendada.

4. Ilma et see piiraks artikli 20 lõigete 2 ja 3 kohaldamist, võivad riikidevahelise koostöö programmid hõlmata mõlemate järgmiste kolmandate riikide või territooriumide piirkondi:

a) käesoleva artikli lõikes 2 loetletud või osutatud kolmandad riigid või territooriumid ning

b) Fääri saared ja Gröönimaa.

Ilma et see piiraks artikli 20 lõigete 2 ja 3 kohaldamist, võivad riikidevahelise koostöö programmid hõlmata ka kolmandate riikide piirkondi, mis on hõlmatud liidu välisrahastamisvahenditega, nagu ENI vastavalt ENI seadusandlikule aktile, sealhulgas Venemaa Föderatsiooni asjakohased piirkonnad, ja IPA II vastavalt IPA II seadusandlikule aktile. Kõnealuste programmide jaoks tehakse iga-aastased assigneeringud kättesaadavaks ENI ja IPA II alusel tingimusel, et kõnealustes programmides käsitletakse nõuetekohaselt vastavaid väliskoostöö eesmärgi.

Need piirkonnad on NUTS 2 piirkondadega samaväärsed.

5. Piirkondadevahelise koostöö puhul peab ERFi antav toetus hõlmama kogu liidu territooriumi.

Ilma et see piiraks artikli 20 lõigete 2 ja 3 kohaldamist, võivad piirkondadevahelise koostöö programmid hõlmata käesoleva artikli lõike 4 esimese lõigu punktides a ja b osutatud territooriume või kolmandaid riike täielikult või osaliselt.

6. Lõigetes 2 ja 4 osutatud kolmandate riikide või territooriumide piirkonnad loetletakse lõigetes 1 ja 3 osutatud nimekirjades üles teavitamise eesmärgil.

7. Põhjendatud juhtudel võivad äärepoolseimad piirkonnad projekti elluviimise tõhustamiseks kombineerida ühe territoriaalse koostööprogrammi raames piiriüleseks koostööks ja riikidevaheliseks koostööks ERFist saadud eraldisi, sealhulgas artikli 4 lõikes 2 sätestatud täiendavaid eraldisi, järgides samal ajal asjaomaste eraldiste suhtes kohaldatavaid eeskirju.

Artikkel 4

Vahendid Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi jaoks

1. Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi jaoks ette nähtud vahendid moodustavad 2,75 % eelarvelisteks kulukohustusteks ERFis, ESFis ja Ühtekuuluvusfondis programmiperioodiks

2014–2020 ettenähtud üldsummast vastavalt määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 91 lõikele 1 (kokku 8 948 259 330 eurot), ja need jagunevad järgmiselt:

a) 74,05 % (ehk 6 626 631 760 eurot) piiriüleseks koostööks;

b) 20,36 % (ehk 1 821 627 570 eurot) riikidevaheliseks koostööks;

c) 5,59 % (ehk 500 000 000 eurot) piirkondadevaheliseks koostööks.

2. Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgiga hõlmatud programmide raames eraldatakse äärepoolseimatele piirkondadele vähemalt 150 % programmiperioodil 2007–2013 koostööprogrammideks ERFist antud toetusest. Lisaks eraldatakse piirkondadevaheliseks koostööks ettenähtud eraldisest äärepoolseimate piirkondade koostööks 50 000 000 eurot. Vahendite valdkonnapõhise suunamise korral kohaldatakse kõnealusele lisaerialdisele artikli 6 lõiget 1.

3. Komisjon teatab igale liikmesriigile, milline on talle aastate kaupa ette nähtud osa piiriülese ja riikidevahelise koostöö kogusummast, mis on sätestatud lõike 1 punktides a ja b. Aastas liikmesriigile eraldatava summa määramise kriteeriumina kasutatakse artikli 3 lõike 1 teises lõigus ja artikli 3 lõike 3 esimeses lõigus osutatud alade elanike arvu.

Esimese lõigu alusel teatatud summade põhjal teavitab iga liikmesriik komisjoni sellest, kas ja kuidas on ta kasutanud artiklis 5 ette nähtud ülekandmise võimalust ning milline on seega vahendite lõplik jagunemine nende piiriülese ja riikidevahelise koostöö programmide vahel, milles liikmesriik osaleb. Komisjon võtab liikmesriikide esitatud teabe alusel rakendusaktina vastu otsuse, milles esitatakse kõikide koostööprojektide loetelu ja märgitakse iga programmi ERFi toetuse kogusumma. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

4. Komisjon ja asjaomased liikmesriigid määravad kindlaks ERFist ENI alusel piiriülesteks ja merepiirkonna programmideks makstava toetuse ning IPA II alusel piiriülesteks programmideks makstava toetuse. Liikmesriikidele määratud ERFi toetusi ei jagata hiljem asjaomaste liikmesriikide vahel ümber.

5. ERFist antakse ENI alla kuuluvatele konkreetsetele piiriülestele ja merepiirkonna programmidele ning IPA II alla kuuluvatele piiriülestele programmidele toetust tingimusel, et ENIst ja IPA Iist antavad summad on vähemalt võrdväärsed. Võrdväärsuse suhtes kohaldatakse ENI seadusandlikus aktis või IPA II seadusandlikus aktis sätestatud ülempiiri.

6. Aastased assigneeringud, mis vastavad ERFist ENI alla kuuluvatele piiriülestele ja merepiirkonna programmidele ning IPA II alla kuuluvatele piiriülestele programmidele antavale toetusele, kantakse 2014. aasta eelarve koostamisel nende vahendite eelarveridadele.

7. Aastatel 2015 ja 2016 eraldatakse ERFist ENI ja IPA II alla kuuluvatele programmidele ette nähtud aastane assigneering, mille kohta ei ole komisjonile 30. juuniks esitatud ENI alla kuuluvate piiriüleste ja merepiirkonna programmide ning IPA II alla kuuluvate piiriüleste programmide raames ühtegi koostööprogrammi ning mida ei ole ümber jaotatud muudele samas väliskoostööprogrammide kategoorias esitatud programmidele, lõike 1 punktis a nimetatud liidusisestele piiriülestele koostööprogrammidele, milles osaleb asjaomane liikmesriik või osalevad asjaomased liikmesriigid.

Kui 30. juunil 2017 on veel ENI alla kuuluvate piiriüleste ja merepiirkonna programmide koostööprogramme ning IPA II alla kuuluvaid piiriülesteid koostööprogramme, mida ei ole komisjonile esitatud, eraldatakse kogu lõikes 4 osutatud ERFist kõnealustele programmidele aastani 2020 antav toetus, mida ei ole ümber jaotatud muudele samas väliskoostööprogrammide kategoorias heaks kiidetud programmidele, lõike 1 punktis a osutatud liidusisestele piiriülestele koostööprogrammidele, milles asjaomane liikmesriik osaleb või asjaomased liikmesriigid osalevad.

8. Lõikes 4 osutatud piiriüleste ja merepiirkonna programmid, mille komisjon on heaks kiitnud, lõpetatakse või programmidele tehtavaid eraldisi vähendatakse kooskõlas kohaldatavate eeskirjade ja menetlustega, kui:

- a) ükski programmiga hõlmatud partnerriik ei ole allkirjastanud asjakohast rahastamislepingut ENI seadusandlikus aktis või IPA II seadusandlikus aktis sätestatud tähtjaks või
- b) programmi ei ole võimalik osalevate riikide vaheliste probleemide tõttu kavandatud viisil ellu viia.

Sellisel juhul kantakse lõikes 4 osutatud ERFist antav toetus, mis vastab aastastele maksetele, mida ei ole veel kulukohustustega seotud, või kulukohustustega seotud aastastele maksetele, mille kulukohustused on sama eelarveaasta jooksul täielikult või osaliselt tühistatud ning mida ei ole ümber jaotatud muule sama väliskoostööprogrammide kategooria programmile, asjaomase liikmesriigi taotlusel üle lõike 1 punktis a nimetatud liidusisestele piiriülestele programmidele, milles asjaomane liikmesriik osaleb või asjaomased liikmesriigid osalevad.

9. Komisjon esitab määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 150 lõike 1 kohaselt loodud komiteele iga-aastase kokkuvõtte ERFist käesoleva artikli alusel toetatavate ENI alla kuuluvate piiriüleste ja merepiirkonna programmide ning IPA II alla kuuluvate piiriüleste programmide elluviimise rahastamise kohta.

Artikkel 5

Ülekanndmine

Iga liikmesriik võib kanda kuni 15 % oma rahalistest eraldistest iga artikli 4 lõike 1 punktides a ja b osutatud komponendi kohta üle teisele komponendile.

II PEATÜKK

Teatavatele valdkondadele keskendumine ja investeerimis-prioriteedid

Artikkel 6

Teatavatele valdkondadele keskendumine

1. Vähemalt 80 % ERFist igale piiriülele ja riikidevahelise koostöö programmile tehtavast eraldisest keskendatakse kuni neljale määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 9 esimeses lõigus sätestatud valdkondlikule eesmärgile.

2. Käesoleva määruse artikli 2 lõike 3 punktis a osutatud piirkondadevahelise koostöö programmide jaoks võib valida kõiki määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 2 punkti 3 alapunktis a sätestatud valdkondlikke eesmärke.

Artikkel 7

Investeeringuprioriteedid

1. Määruse (EL) nr 1301/2013 artiklis 3 sätestatud reguleerimisala kohaselt aitab ERF määruse EL nr 1303/2013 artikli 9 esimeses lõigus sätestatud valdkondlike eesmärkide saavutamisele kaasa piiriülele, riikidevahelise ja piirkondadevahelise koostöö programmide raames võetavate ühismetmetega. Lisaks määruse (EL) nr 1301/2013 artiklis 5 sätestatud investeerimis-prioriteetidele võib ERFist toetada ka iga Euroopa territoriaalse koostöö komponendi valdkondlike eesmärkide alla kuuluvaid järgmisi investeerimis-prioriteete:

a) piiriüleste koostöös:

i) kestva ja kvaliteetse tööhõive edendamine ja tööjõu liikuvuse toetamine piiriüleste tööturgude integreerimise (sealhulgas piiriüleline liikuvus), ühiste kohalike tööhõivealgatuste ja koolituste, teabe- ja nõustamisteenuste ning ühiskoolituste kaudu;

ii) sotsiaalse kaasatuse edendamine ning vaesuse ning igasuguse diskrimineerimise vastu võitlemine soolise võrdõiguslikkuse, võrdsete võimaluste ja kogukondade integreerimise piiriüleste edendamise kaudu;

iii) investeerimine haridusse, oskuste omandamiseks koolitusse ja kutsekoolitusse ning elukestvasse õppesse ühiste haridus-, kutseõppe- ja koolituskavade väljatöötamise ja rakendamise kaudu;

- iv) riigiasutuste ja sidusrühmade institutsioonilise suutlikkuse ja tõhusa avaliku halduse edendamine õigusloomealase ja halduskoostöö abil ning kodanike ja institutsioonide vahelise koostöö edendamise kaudu.
- b) riikidevahelises koostöös: riigiasutuste ja sidusrühmade suutlikkuse ja tõhusa avaliku halduse edendamine makropiirkondlike ja merepiirkondade strateegiatega väljatöötamise ja koordineerimise kaudu;
- c) piirkondadevahelises koostöös: riigiasutuste ja sidusrühmade suutlikkuse ja tõhusa avaliku halduse edendamine:
- i) heade tavade ja kogemuste levitamise kaudu ning linnade säästva arengu vallas jagatud kogemuste ärakasutamise kaudu, sealhulgas linna- ja maapiirkondade ühenduste alal vastavalt artikli 2 punkti 3 alapunktile b.
 - ii) tõhusama kogemustevahetamise kaudu, et tugevdada territoriaalsete koostööprogrammide ja meetmete tõhusust ning ETKRide rakendamist vastavalt artikli 2 punkti 3 alapunktile c;
 - iii) tugevama tõendusbaasi kaudu, et tagada tõhusam ühtekuuluvuspoliitika ja valdkondlike eesmärkide saavutamise arengusuundade analüüsi abil vastavalt artikli 2 punkti 3 alapunktile d;
2. PEACE piiriülese programmis toetab ERF sotsiaalse kaasatuse edendamist ja vaesuse ning igasuguse diskrimineerimise vastu võitlemise valdkondliku eesmärgi raames ka asjaomaste piirkondade sotsiaalse ja majandusliku stabiilsuse edendamist, iseäranis kogukondadevahelise ühtekuuluvuse arendamise meetmete abil.

III PEATÜKK

Programmitöö

Artikkel 8

Koostööprogrammide sisu, vastuvõtmine ja muutmine

1. Koostööprogramm koosneb prioriteetsetest suundadest. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 59 kohaldamist, vastab iga prioriteetne suund ühele valdkondlikule eesmärgile ja võib hõlmata selle valdkondliku eesmärgi üht või mitut investeerimisprioriteeti vastavalt käesoleva määruse artiklitele 6 ja 7. Kui see on asjakohane ja tugevdamiseks liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia eesmärkide täitmiseks valdkondlikult sidusa ja integreeritud käsituse mõju ja tõhusust, võib prioriteetne suund hõlmata nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel üht või mitut eri valdkondlike eesmärkide üksteist täiendavat investeerimisprioriteeti, et saavutada maksimaalne panus sellesse prioriteetsesse suunda.

2. Koostööprogrammiga aidatakse kaasa liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiale ning majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamisele, kusjuures programmis sätestatakse järgmised elemendid:

- a) valitud valdkondlike eesmärkide põhjendus, neile vastavad investeerimisprioriteedid ja rahalised eraldised, võttes arvesse määruse (EL) nr 1303/2013 I lisas sätestatud ühist strateegilist raamistikku ja tuginedes programmi piirkonna kui terviku vajaduste analüüsile ja vajadustele vastavale strateegiale, tegeledes asjakohasel juhul piiriülese taristu puuduvate lõikudega ning võttes arvesse vastavalt määruse (EL) nr 1303/2013 artiklile 55 läbiviidud eelhindamise tulemusi;
- b) iga prioriteetse suuna puhul (v.a tehniline abi):
 - i) investeerimisprioriteedid ja vastavad konkreetset eesmärgid;
 - ii) iga erieesmärgi eeldatavad tulemused ja vastavad tulemusnäitajad, asjakohasel juhul koos vastavalt artiklile 16 määratletud algtaseme ja sihttasemega, et parandada programmitöö tulemustele orienteeritust;
 - iii) iga investeerimisprioriteedi raames toetatavate meetmete liigikirjeldus ja näited ning nende eeldatav panus alapunktis i osutatud erieesmärkide saavutamise, sealhulgas projektide valimise peamised põhimõtted ning vajaduse korral peamiste sihtrühmade, konkreetsete siht-territooriumide ja toetusesaajate liikide määratlus, rahastamisvahendite kavandatud kasutus ja suurprojektid;
 - iv) iga investeerimisprioriteedi kohta artikli 16 kohased ühised ja programmispetsiifilised väljundnäitajad, sealhulgas kvantifitseeritud sihttasemed, mis eeldatavalt aitavad kaasa tulemust saavutamisele;
 - v) kindlaksmääratud rakendamisetapid ning finants- ja väljundnäitajad ja tulemusnäitajad, kui see on asjakohane, mida kasutatakse vastavalt määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 21 lõikele 1 ning kõnealuse määruse II lisale tulemusraamistiku vahe-eesmärkide ja eesmärkidenäitajate kohta;
 - vi) asjakohasel juhul kokkuvõtte tehnilise abi kavandatud kasutusest, sealhulgas vajaduse korral meetmetest, millega tugevdatakse programmide ja toetusesaajate haldamise ja kontrolliga tegelevate asutuste haldussuutlikkust, ning vajaduse korral ka meetmetest, mille eesmärk on suurendada asjaomaste partnerite haldussuutlikkust, et nad saaksid programmide elluviimises osaleda;

- vii) sekkumiste liigid, mis põhinevad komisjoni poolt vastu võetud nomenklatuuril, ning kavandatud vahendite suunav jaotus;
- c) iga tehnilist abi käsitleva prioriteetse suuna puhul:
- i) erieesmärgid;
- ii) iga erieesmärgi puhul eeldatavad tulemused ning juhul, kui meetme sisu seda õigustab, vastavad tulemusnäitajad koos artikli 16 kohaste alg- ja sihttasemega;
- iii) toetatavate meetmete kirjeldus ja nende eeldatav panus alapunktis i osutatud erieesmärkide saavutamisse;
- iv) tulemuste saavutamisele eeldatavasti kaasa aitavad väljundnäitajad;
- v) sekkumiste liigid, mis põhinevad komisjoni poolt vastu võetud nomenklatuuril, ning kavandatud vahendite suunav jaotus.
- Punkti ii ei kohaldata, kui liidu toetus koostööprogrammi prioriteetsele suunale või tehnilist abi käsitlevatele suundadele ei ületa 15 000 000 eurot;
- d) järgmisi tabeleid sisaldav rahastamiskava (liikmesriikide kaupa liigendamata):
- i) tabel, milles on vastavalt määruse (EL) nr 1303/2013 artiklites 60, 120 ja 121 sätestatud kaasrahastamise määrade eeskirjadele esitatud ERFist antavale kavandatud toetusele vastava rahalise assigneeringu kogusumma aastate kaupa;
- ii) tabel, mis hõlmab kogu programmiperioodi ja milles esitatakse iga koostööprogrammi ning prioriteetse suuna kohta ERFist antavale toetusele vastav rahalise assigneeringu kogusumma ja riigi kaasrahastamise summa. Kui prioriteetsete suunda puhul kombineeritakse eri valdkondlike eesmärkide investeerimisprioriteete, märgitakse tabelis rahalise assigneeringu kogusumma ning riiklik kaasrahastamine iga vastava valdkondliku eesmärgi kohta. Kui riigi kaasrahastamine koosneb avaliku ja erasektori kaasrahastamisest, peab tabel kajastama avaliku ja erasektori rahastamise suunavat jaotust. Teavitamise eesmärgil tuleb näidata ka programmis osalevate kolmandate riikide mis tahes panus ja Euroopa Investeerimispannga kavandatav osalus;
- e) loetelu suurprojektidest, mille elluviimine on kavandatud programmiperioodiks.
- Komisjon võtab vastu esimese lõigu punkti b alapunktis vii ja punkti c alapunktis v osutatud nomenklatuuri käsitlevad rakendusaktid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.
3. Koostööprogrammis kirjeldatakse selle sisu ja eesmärgi silmas pidades territoriaalse arengu integreeritud käsitust, sealhulgas seoses ELi toimimise lepingu artikli 174 lõikes 3 osutatud aladega, võttes arvesse osalevate liikmesriikide partnerluslepinguid, ja selles näidatakse, kuidas aitab nimetatud koostööprogramm saavutada selle eesmärgi ja eeldatavaid tulemusi, täpsustades järgmist, kui see on asjakohane:
- a) käsitus, kuidas kasutada vahendeid kogukonna juhitud kohalikuks arenguks, ning põhimõtted, mille alusel määratakse kindlaks alad, kus seda rakendatakse;
- b) põhimõtted, mille alusel kindlaks määrata linnapiirkonnad, kus tuleb rakendada säästva linnaarenduse integreeritud meetmeid, ning ERFist nende meetmete jaoks antava toetuse suunav jaotus;
- c) käsitus, millest lähtuvalt kasutada artiklis 11 osutatud integreeritud territoriaalset investeerimisvahendit muudel kui punktis b osutatud juhtudel, ning iga prioriteetse suuna suunav rahaeraldus;
- d) kui liikmesriigid ja piirkonnad osalevad makropiirkondlikes ja merepiirkondade strateegiates, siis koostööprogrammi kohaste kavandatud sekkumiste panus kõnealuste strateegiate rakendamisse, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi määratletud vajadusi programmi piirkonnas ja vajaduse korral kõnealustes strateegiates kindlaks määratud strateegilise tähtsusega projekte.
4. Koostööprogrammis määratakse samuti kindlaks:
- a) rakendussätted, millega:
- i) määratakse korraldusasutus, sertifitseerimisasutus ja vajaduse korral auditeerimisasutus;
- ii) määratakse kontrolli eest vastutama määratud asutus(ed);
- iii) määratakse auditeerimise eest vastutama määratud asutus(ed);
- iv) sätestatakse ühise sekretariaadi loomise kord;
- v) sätestatakse juhtimis- ja kontrollikorra üldkirjeldus;

vi) sätestatakse vastutuse jagunemine osalevate liikmesriikide vahel juhul, kui korraldusasutus või komisjon teeb finantskorrektsiooni.

b) asutus, kellele komisjon väljamakseid teeb;

c) meetmed, mida võetakse selleks, et kaasata määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 5 osutatud partnerid koostööprogrammi ettevalmistamisse, ning nende partnerite roll koostööprogrammi ettevalmistamises ja elluviimises, sealhulgas nende osalemine seirekomisjonis.

5. Võttes arvesse partnerluslepingute sisu ja liikmesriikide institutsioonilist ja õigusraamistikku, nähakse koostööprogrammis ette järgmist:

a) mehhanismid, millega tagatakse tõhus kooskõlastatus ERFi, ESFi, Ühtekuuluvusfondi, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi, EMKFi ning muude liidu ja riikide rahastamisvahendite, (sealhulgas kooskõlastamine ja võimalik kooskasutamine Euroopa ühendamise rahastuga vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1316/2013⁽¹⁾, ENI, Euroopa Arengufondi ja IPA Ilga) ning EIPi vahel, võttes arvesse määruse (EL) nr 1303/2013 I lisa sätteid, juhul kui liikmesriigid ja kolmandad riigid või territooriumid osalevad koostööprogrammides, mis hõlmavad ERFi eraldiste kasutamist äärepoolseimate piirkondade jaoks ning Euroopa Arengufondi vahendeid, nähakse ette kooskõlastusmehhanismid asjakohasel tasandil, et hõlbustada tulemuslikku kooskõlastamist nende eraldiste ja vahendite kasutamisel;

b) toetusesaajate halduskoormuse hinnangu kokkuvõte ja halduskoormuse vähendamiseks vajaduse korral kavandatavad meetmed koos suunava ajakavaga.

6. Lõike 2 esimese lõigu punkti a, lõike 2 esimese lõigu punkti b alapunktide i-vii, lõike 3 ja lõike 5 punkti a alusel nõutavat teavet tuleb kohandada artikli 2 punkti 3 alapunktide b, c ja d alla kuuluvate koostööprogrammide eripärale. Lõike 2 esimese lõigu punkti e ning lõike 5 punkti b alusel nõutavat teavet ei lisata artikli 2 punkti 3 alapunktide c ja d alla kuuluvatesse koostööprogrammidesse.

7. Vajaduse korral ning lähtudes asjaomase liikmesriigi põhjendatud hinnangust asjaomase teabe olulisuse kohta programmi sisu ja eesmärkide jaoks, sisaldab iga koostööprogramm järgmist:

⁽¹⁾ Euroopa parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. määrus (EL) nr 1316/2013, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu, muudetakse määrust (EL) nr 913/2010 ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 680/2007 ja (EÜ) nr 67/2010 (ELT L 348, 20.12.2013, lk 129).

a) nende konkreetsete meetmete kirjeldus, mille eesmärk on võtta kavandatud projektide puhul arvesse keskkonnakaitse nõudeid, ressursitõhusust, kliimamuutuse leevendamist ja sellega kohandumist, katastroofidele vastupanuvõimet, riskide vältimist ja riskijuhtimist;

b) nende konkreetsete meetmete kirjeldus, mille eesmärk on soodustada koostööprogrammi ettevalmistamisel, kavandamisel ja elluviimisel võrdseid võimalusi ning vältida igasugust diskrimineerimist soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel, eelkõige seoses rahastamise kättesaadavusega, võttes arvesse sellise diskrimineerimise ohus olevate sihtrühmade vajadusi ja eriti nõuet tagada puuetega inimeste juurdepääs sellele;

c) koostööprogrammi panus meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamisse, ning vajaduse korral nende meetmete kirjeldus, mille eesmärk on tagada soolise mõõtme arvessevõtmine programmi ja projekti tasandil.

Esimese lõigu punkte a ja b ei kohaldata artikli 2 punkti 3 alapunktide b, c ja d alla kuuluvate koostööprogrammide suhtes.

8. Artikli 2 punkti 3 alapunktide c ja d alla kuuluvates koostööprogrammides määratletakse toetusesaaja(d) ja võidakse määratleda toetuse andmise kord.

9. Programmis osalevad liikmesriigid ning asjakohasel juhul ka koostööprogrammis osalemise kutse vastu võtnud kolmandad riigid või territooriumid kinnitavad enne programmi komisjonile esitamist kirjalikult, et on koostööprogrammi sisuga nõus. See nõusolek peab sisaldama kõikide osalevate liikmesriikide ja asjakohasel juhul ka kolmandate riikide või territooriumide kohustust tagada koostööprogrammi elluviimise jaoks vajalik kaasrahastus ning vajaduse korral ka kolmandate riikide või territooriumide lubadust tagada oma rahaline osalus.

Kui koostööprogramm hõlmab äärepoolseimaid piirkondi ja kolmandaid riike või territooriume, konsulteerib asjaomane liikmesriik erandina esimesest lõigust enne koostööprogrammi komisjonile esitamist asjaomaste kolmandate riikide või territooriumidega. Sellisel juhul võib koostööprogrammide sisu ja kolmandate riikide või territooriumite võimaliku panuse osas saavutatud kokkuleppeid väljendada ka kolmandate riikide või territooriumidega peetud nõupidamiste või piirkondlike koostööorganisatsioonide arutelude ametlikult heakskiidetud protokollidena.

10. Osalevad liikmesriigid ning koostööprogrammis osalemise kutse vastu võtnud kolmandad riigid või territooriumid koostavad koostööprogrammi komisjoni kehtestatud näidise järgi.

11. Komisjon kehtestab lõikes 10 osutatud näidise rakendusaktina. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

12. Komisjon võtab rakendusaktina vastu otsuse, milles kiidetakse heaks kõik käesoleva artikli kohased elemendid (sealhulgas kõik sellesse tulevikus tehtavad muudatused), välja arvatud käesoleva artikli lõike 2 punkti b alapunkti vii, lõike 2 punkti c alapunkti v, lõike 2 punkti e, lõike 4 punkti a alapunkti i, lõike 4 punkti c ning lõigete 5 ja 6 kohased elemendid, sest nende osas jääb vastutus osalevatele liikmesriikidele.

13. Otsustest, mis on võetud koostööprogrammi nende elementide muutmiseks, mida ei hõlmata lõikes 12 osutatud komisjoni otsusega, teavitab korraldusasutus komisjoni ühe kuu jooksul pärast muutva otsuse kuupäeva. Muutvas otsuses tuleb välja tuua selle jõustumise kuupäev, mis ei saa olla varasem otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 9

Ühine tegevuskava

Kui ETKR on toetusesaaja, kelle vastutusel viiakse ellu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 104 lõikes 1 nimetatud ühist tegevuskava, võivad koostööprogrammi ühise sekretariaadi personal ja ETKRi üldkogu liikmed saada määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 108 lõikes 1 nimetatud juhtkomitee liikmeteks. ETKRi üldkogu liikmed ei tohi moodustada juhtkomitees enamust.

Artikkel 10

Kogukonna juhitud kohalik areng

Määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 32 kohast kogukonna juhitud kohalikku arengut võib piiriülestes koostööprogrammides rakendada juhul, kui kohalikku arengurühma kuuluvad vähemalt kahe riigi esindajad, kusjuures üks neist riikidest peab olema liikmesriik.

Artikkel 11

Integreeritud territoriaalsed investeeringud

Määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 36 lõikes 3 osutatud rakendusaktina, kelle ülesanne on tegeleda integreeritud territoriaalse investeeringu haldamise ja elluviimisega, peaks koostööprogrammide puhul olema ühe osaleva riigi õiguse alusel loodud juriidiline isik, tingimusel et selle on asutanud vähemalt kahe osaleva riigi asutused või organid, või ETKR.

Artikkel 12

Projektide valimine

1. Koostööprogrammide projektid valib määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 47 osutatud seirekomisjon. Seirekomisjon võib projektide valimiseks luua juhtkomitee, kelle tegevuse eest ta vastutab.

2. Valitavates piiriülese ja riikidevahelise koostöö projektides peab osalema toetusesaajaid vähemalt kahest riigist, millest vähemalt üks on liikmesriik. Projekti võib rakendada ainult ühes riigis, kui selle piiriülene või riikidevaheline mõju ja kasu on kindlaks tehtud.

Artikli 2 punkti 3 alapunktides a ja b osutatud piirkondadevahelise koostöö alla kuuluvates projektides peab osalema toetusesaajaid vähemalt kolmest riigist, millest vähemalt kaks on liikmesriigid.

Esimeses lõigus sätestatud tingimusi ei kohaldata Põhja-Iirimaa ja Iirimaa piiriäärsete krahvkondade vaheliste piiriüleste rahu ja leppimise programmi PEACE raames elluviidavate projektide suhtes, mille eesmärk on toetada rahu ja leppimise saavutamist, nagu osutatud artikli 7 lõikes 2.

3. Kui lõikes 2 ei sätestata teisiti, võib projektitaotluse ainsaks toetusesaajaks olla ka ETKR või muu osaleva riigi õiguse kohaselt asutatud juriidiline isik, kui selle on asutanud vähemalt kahe osaleva riigi asutused või organid piiriülese ja riikidevahelise koostöö korral või vähemalt kolme osaleva riigi asutused või organid piirkondadevahelise koostöö korral.

Juriidiline isik, kes kasutab rahastamisvahendi või vajaduse korral fondifondi vahendeid, võib olla projekti raames ainus toetusesaaja, ilma et seejuures kohaldataks esimeses lõigus koosseisu kohta sätestatud nõudeid.

4. Toetusesaajad teevad koostööd projektide väljatöötamisel ja rakendamisel. Lisaks teevad nad koostööd projektidele personali leidmisel või projektide rahastamisel või mõlemal juhul.

Äärepoolseimate piirkondade ning kolmandate riikide või territooriumide vaheliste programmide projektide puhul peavad toetusesaajad tegema koostööd ainult kahe esimeses lõigus loetletud tegevuse osas.

5. Korraldusasutus annab iga projekti juhtivale või ainsale toetusesaajale dokumendi, milles on esitatud projekti toetamise tingimused, sealhulgas konkreetsed nõuded projekti tulemusena valmivatele toodetele või teenustele, rahastamiskava ja elluviimise kestus.

Artikkel 13

Toetusesaajad

1. Kui koostööprogrammi projektil on kaks või rohkem toetusesaajat, määravad toetusesaajad ühe neist juhtivaks toetusesaajaks.

2. Juhtiv toetusesaaja:

a) sõlmib teiste toetusesaajatega kokkuleppe, mille sätetega tagatakse muu hulgas projektile eraldatud rahaliste vahendite usaldusväärne haldamine, sealhulgas alusetult makstud summade sissenõudmise kord;

b) vastutab kogu projekti elluviimise eest;

c) tagab, et kõigi toetusesaajate esitatud kulud on tehtud projekti rakendamisel kõigi toetusesaajate vahel, kulutused vastavad toetusesaajate kokkulepitud tegevustele kokkulepitud viisil ja vastavad korraldusametuse poolt artikli 12 lõike 5 kohaselt esitatud dokumendile;

d) tagab, et kontrollija(d) on kontrollinud teiste toetusesaajate esitatud kulusid, kui kõnealust kontrolli ei teosta artikli 23 lõikes 3 osutatud korraldusametuse.

3. Kui artikli 12 lõike 2 punkti a kohaselt sõlmitud kokkuleppes ei ole määratud teisiti, tagab juhtiv toetusesaaja, et teised toetusesaajad saavad fondidest antava toetuse kogusumma kätte võimalikult kiiresti. Sellest summast ei arvata midagi maha ega peeta kinni, samuti ei kehtestata sellele makse ega muid samaväärseid tasusid, mis võiksid neid summasid teiste toetusesaajate jaoks vähendada.

4. Juhtiv toetusesaaja peab asuma koostööprogrammis osalevas liikmesriigis. Koostööprogrammis osalevad liikmesriigid ja kolmandad riigid või territooriumid võivad siiski kokku leppida, et juhtiv toetusesaaja asub asjaomases koostööprogrammis osalevas kolmandas riigis või selle territooriumil, kui korraldusametuse on veendunud, et juhtiv toetusesaaja on võimeline täitma lõigetes 2 ja 3 sätestatud ülesandeid ning et korraldusametust, kontrolli ja auditeerimist puudutavad nõuded on täidetud.

5. Ainus toetusesaaja peab olema registreeritud koostööprogrammis osalevas liikmesriigis. Ainus toetusesaaja võib siiski olla registreeritud programmis mitteosalevas liikmesriigis juhul, kui täidetud on artikli 12 lõikes 3 sätestatud tingimused.

IV PEATÜKK

Seire ja hindamine

Artikkel 14

Rakendusaruanded

1. Korraldusametuse esitab komisjonile 31. maiks 2016 ja iga järgneva aasta samaks kuupäevaks kuni 2022. aastani (kaasa arvatud) rakendamise aastaaruande vastavalt määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 50 lõikele 1. Aastal 2016 esitatav aruanne hõlmab eelarveaastaid 2014 ja 2015 ning ajavahemikku, mis jääb kulude rahastamiskõlblikkuse alguskuupäeva ja 31. detsembri 2013. aasta vahele.

2. 2017. ja 2019. aastal esitatavate aruannete puhul on lõikes 1 osutatud tähtpäev 30. juuni.

3. Rakendamise aastaaruannetes esitatakse teave järgmiste elementide kohta:

a) koostööprogrammi elluviimine vastavalt määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 50 lõikele 2;

b) vajaduse korral suurprojektide ja ühiste tegevuskavade ettevalmistamisel ja rakendamisel tehtud edusammud.

4. 2017. ja 2019. aastal esitatavates rakendusaruannetes esitatakse määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 50 lõigete 4 ja 5 alusel nõutav teave ning käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud teave, mida hinnatakse ja millele lisatakse järgmine teave:

a) edusammud hindamiskava rakendamisel ning hindamistulemustega seotud järelmeetmed;

b) kommunikatsioonistrateegia kohaselt läbi viidud teavitamis- ja avalikustamismeetmete tulemused;

c) koostööpartnerite osalemine koostööprogrammi elluviimises, seires ja hindamises.

2017. ja 2019. aastal esitatavad aasta rakendusaruanded võivad olenevalt iga koostööprogrammi sisust ja eesmärkidest esitada teavet ja hinnata järgmist:

a) edusammud territoriaalse arengu integreeritud käsituse rakendamisel, hõlmates muu hulgas linnade säästvat arengut ning koostööprogrammi kohast kogukonna juhitud kohaliku arengut;

- b) edusammud selliste meetmete rakendamisel, millega suurendatakse asutuste ja toetusesaajate suutlikkust ERFi hallata ja kasutada;
- c) vajaduse korral panus makropiirkondlikesse ja merepiirkondade strateegiatesse;
- d) erimeetmed, mis on võetud meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamiseks ja diskrimineerimise keelamiseks ning eelkõige puudega inimeste juurdepääsuga arvestamiseks, samuti koostööprogrammide ja projektide soolise mõõtme tagamise kord;
- e) säästva arengu edendamise meetmed;
- f) sotsiaalse innovatsiooni valdkonna meetmete rakendamisel tehtud edusammud.

5. Rakendamise aasta- ja lõpparuanded koostatakse vastavalt näidistele, mille komisjon võtab vastu rakendusaktidena. Nimeetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 150 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 15

Iga-aastane läbivaatamine

Iga-aastane läbivaatamiskoosolek korraldatakse vastavalt määruse (EL) nr 1303/2013 artiklile 51.

Kui iga-aastast läbivaatamiskoosolekut määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 45 lõike 3 kohaselt ei korraldata, võib läbivaatamise teha kirjalikus vormis.

Artikkel 16

Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi näitajad

1. Käesoleva määruse lisas sätestatud ühiseid väljundnäitajaid, programmispetsiifilisi tulemusnäitajaid ja vajaduse korral programmispetsiifilisi väljundnäitajaid kasutatakse kooskõlas määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 27 lõikega 4 ning käesoleva määruse artikli 8 lõike 2 esimese lõigu punkti b alapunktidega ii ja iv ning punkti c alapunktidega ii ja iv.

2. Ühiste ja programmispetsiifiliste väljundnäitajate algtase on null. Nende näitajate kumulatiivsed kvantifitseeritud sihttasemed seatakse aastaks 2023.

3. Investeeringuprioriteetidega seotud programmispetsiifiliste tulemusnäitajate algtaseme seadmisel kasutatakse kõige värskemaid kättesaadavaid andmeid ja sihttasemed seatakse aastaks 2023. Sihttasemeid võib väljendada nii kvantitatiivselt kui ka kvalitatiivselt.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusaktid, et muuta käesoleva määruse lisas esitatud ühiste väljundnäitajate loetelu, eesmärgiga teha põhjendatud muudatusi programmi elluviimisel tehtud edusammude tulemusliku hindamise tagamiseks.

Artikkel 17

Tehniline abi

ERFist tehniliseks abiks eraldatav summa moodustab kuni 6 % koostööprogrammide eraldatavast kogusummast. Programmide puhul, millele eraldatav kogusumma ei ületa 50 000 000 eurot, eraldatakse ERFist tehniliseks abiks 7 % kogusummast, kuid vähemalt 1 500 000 eurot ja mitte rohkem kui 3 000 000 eurot.

VI PEATÜKK

Rahastamiskõlblikkus

Artikkel 18

Kulude rahastamiskõlblikkuse eeskirjad

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusaktid, milles sätestatakse koostööprogrammide kulude rahastamiskõlblikkuse kohta erieeskirjad seoses personali-, kontori-, haldus-, reisi- ja majutuskulude, välisekspertide ja -teenuste ning seadmete kuludega. Komisjon teeb kooskõlas artikliga 29 vastu võetud delegeeritud õigusakti samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule 22. aprilli 2014.

2. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 1303/2013 artiklites 65-71, määruses (EL) nr 1301/2013, käesolevas määruses või käesoleva artikli lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktides esitatud või nende alusel sätestatud rahastamiskõlblikkuse eeskirjade kohaldamist, kehtestavad osalevad liikmesriigid seirekomisjonis kogu koostööprogrammide täiendavad rahastamiskõlblikkuse eeskirjad.

3. Küsimuste puhul, mida ei ole käsitletud määruse (EL) nr 1303/2013 artiklites 65-71, määruses (EL) nr 1301/2013, käesoleva artikli lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktides esitatud või nende alusel sätestatud rahastamiskõlblikkuse eeskirjades ega osalevate liikmesriikide poolt vastavalt käesoleva artikli lõikele 2 kehtestatud ühistes eeskirjades, kohaldatakse selle liikmesriigi eeskirju, kus konkreetne kulutus tehakse.

Artikkel 19

Personalikulud

Projekti personalikulud võib arvestada kindla määra alusel, mis võib olla kuni 20 % projekti otsekuludest, mis ei sisalda personalikulusid.

*Artikkel 20***Koostööprogrammide projektide rahastamiskõlblikkus olenevalt asukohast**

1. Koostööprogrammide projekte tuleb ellu viia programmi-piirkonna selles osas, mis on liidu territoorium (programmipiirkonna liiduosa), kui lõigetes 2 ja 3 osutatud eranditest ei tulene teisiti.

2. Korraldusasutus võib lubada projekti osalist või täielikku rakendamist väljaspool programmipiirkonna liiduosa, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) projekt on kasulik kogu programmipiirkonnale;
- b) koostööprogrammi alusel väljaspool programmipiirkonna liiduosa ellu viidavale projektile eraldatav kogusumma ei ületa programmi tasandil 20 % ERFi toetusest või 30 %, kui tegemist on koostööprogrammiga, mille programmipiirkonna liiduosa moodustavad äärepoolseimad piirkonnad;
- c) korraldus- ja auditeerimisasutuse kohustusi, mis on seotud projekti haldamise, kontrollimise ja auditeerimisega, täidavad koostööprogrammi asutused ise või nad sõlmivad lepingud selle liikmesriigi või kolmanda riigi või territooriumi asutustega, kus projekti ellu viiakse.

3. Tehnilise abi või propageerimise ja suutlikkuse suurendamisega seotud projektide kulutusi võib teha ka väljaspool programmipiirkonna liiduosa, kui täidetud on lõike 2 punktides a ja c sätestatud tingimused.

*VI PEATÜKK****Juhtimine, kontroll ja asutuste määramine****Artikkel 21***Asutuste määramine**

1. Koostööprogrammis osalevad liikmesriigid määravad määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 123 lõike 1 kohaldamiseks ühe korraldusasutuse, artikli 123 lõike 2 kohaldamiseks ühe sertifitseerimisasutuse ning artikli 123 lõike 4 kohaldamiseks ühe auditeerimisasutuse. Korraldusasutus ja auditeerimisasutus peavad asuma samas liikmesriigis.

Koostööprogrammis osalevad liikmesriigid võivad määrata korraldusasutuse täitma ka sertifitseerimisasutuse ülesandeid. Selline määramine ei mõjuta koostööprogrammis kindlaks määratud vastutuse jagunemist osalevate liikmesriikide vahel finantskorrektsioonide kohaldamise korral.

2. Sertifitseerimisasutus saab makseid komisjonilt ja teeb üldjuhul makseid juhtivale toetusesaajale kooskõlas määruse (EL) nr 1303/2013 artikliga 132.

3. Määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 124 esitatud korraldusasutuse ja vajaduse korral sertifitseerimisasutuse määramise korda rakendab asjaomase asutuse asukohajärgne liikmesriik.

*Artikkel 22***Euroopa territoriaalse koostöö rühmitus**

Koostööprogrammis olevad liikmesriigid võivad määrata koostööprogrammi või selle osa juhtimise eest vastutavaks ETKRi, andes talle korraldusasutuse ülesanded.

*Artikkel 23***Korraldusasutuse ülesanded**

1. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 4 kohaldamist, täidab koostööprogrammi korraldusasutus kohustusi, mis on sätestatud määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 125.

2. Korraldusasutus asutab pärast koostööprogrammis osalevate liikmesriikide ja kolmandate riikidega konsulteerimist ühise sekretariaadi.

Ühine sekretariaat abistab korraldusasutust ja seirekomisjoni nende ülesannete täitmisel. Samuti jagab ühine sekretariaat potentsiaalsetele toetusesaajatele teavet rahastamisvõimaluste kohta koostööprogrammide raames ning abistab toetusesaajaid projektide rakendamisel.

3. Kui korraldusasutus on ETKR, viiakse määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 125 lõike 4 punktis a sätestatud kontrollid läbi korraldusasutuse poolt või tema vastutusel vähemalt nende liikmesriikide ja kolmandate riikide või territooriumide suhtes, kust pärinevad ETKRis osalevad liikmed.

4. Kui korraldusasutus ei vii määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 125 lõike 4 punktis a sätestatud kontrollid läbi kogu programmipiirkonnas või kui kontrollid ei viide läbi korraldusasutuse poolt või tema vastutusel nende liikmesriikide ja kolmandate riikide või territooriumide suhtes, millest pärit liikmed osalevad ETKRis vastavalt lõikele 3, määrab iga liikmesriik või koostööprogrammis osalemise kutse vastu võtnud kolmas riik või territooriumi organi või isiku, kelle ülesanne on teostada sellist kontrolli tema territooriumil olevate toetusesaajate puhul („kontrollija”).

Esimeses lõigus osutatud kontrollija võib olla sama organ, kelle ülesanne on teostada sellist kontrolli majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla kuuluvate rakenduskavade raames, või kui tegemist on kolmandate riikidega, siis organ, kelle ülesanne on teostada samaväärseid kontrolle seoses liidu välispoliitika vahenditega.

Korraldusamet peab veenduma, et määratud kontrollija on üle kontrollinud iga projektis osaleva toetusesaaja kulud.

Iga liikmesriik tagab, et toetusesaaja kulud on võimalik üle kontrollida kolme kuu jooksul pärast dokumentide esitamist asjaomase toetusesaaja poolt.

Iga liikmesriik või koostööprogrammis osalemise kutse vastu võtnud kolmas riik vastutab oma territooriumil läbiviidavate kontrollide eest.

5. Kui kaasrahastatavate toodete või teenuste loomist on võimalik kontrollida ainult kogu projekti vaadeldes, teostab kontrolle korraldusamet või juhtiva toetusesaaja asukohajärgse liikmesriigi kontrollija.

Artikkel 24

Sertifitseerimisasutuse ülesanded

Koostööprogrammi sertifitseerimisasutus täidab määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 126 sätestatud ülesandeid.

Artikkel 25

Auditeerimisasutuse ülesanded

1. Koostööprogrammis osalevad liikmesriigid ja kolmandad riigid võivad anda auditeerimisasutusele õiguse täita määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 127 sätestatud ülesandeid kogu koostööprogrammiga hõlmatud piirkonnas. Nad täpsustavad ühtlasi seda, millal peab auditeerimisasutus saatma liikmesriigi või kolmanda riigi audiitor.

2. Kui auditeerimisasutusel ei ole lõikes 1 osutatud volitusi, abistab teda audiitorite rühm, kuhu kuulub üks esindaja igast koostööprogrammis osalevast liikmesriigist või kolmandast riigist ja mis täidab määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 127 sätestatud ülesandeid. Iga liikmesriik või koostööprogrammis osalemise kutse vastu võtnud kolmas riik vastutab oma territooriumil läbiviidavate kontrollide eest.

Koostööprogrammis osaleva liikmeriigi või kolmanda riigi esindaja on kohustatud esitama oma riigi territooriumil tehtud kulu- tuste andmed, mida auditeerimisasutus nõuab hinnangu koostamiseks.

Audiitorite rühm luuakse kolme kuu jooksul pärast koostööprogrammi heakskiitva otsuse tegemise kuupäeva. Audiitorite rühm koostab oma kodukorra ja selle eesistujaks on koostööprogrammi auditeerimisasutus.

3. Audiitorid ei sõltu oma tegevuses kontrollijatest, kes teostavad artikli 23 kohaseid kontrolle.

VII PEATÜKK

Kolmandate riikide osalemine riikidevahelise ja piirkondadevahelise koostöö programmides

Artikkel 26

Elluviimistingimused kolmandatele riikidele

Kohaldatavad programmi elluviimistingimused, mis käsitlevad kolmandate riikide osalemise kavandamist, seiret, hindamist ja kontrolli ning nende programmide finantsjuhtimist IPA II või ENI toetusest, mis eraldatakse riikidevahelise ja piirkondadevahelise koostöö programmidele, kehtestatakse asjaomases koostööprogrammis ja vajaduse korral ka rahastamislepingus, mis sõlmitakse komisjoni, iga asjaomase kolmanda riigi valitsuse ja vastava koostööprogrammi korraldusametuse asukohaliikmesriigi vahel. Programmi elluviimistingimused peavad olema kooskõlas liidu ühtekuuluvuspoliitika eeskirjadega.

VIII PEATÜKK

Finantsshaldus

Artikkel 27

Eelarvelised kohustused, maksed ja tagasinõuded

1. ERFi toetus koostööprogrammidele makstakse ühele kontole, kusjuures riiklike alamkontosid ei kasutata.

2. Korraldusamet kannab hoolt selle eest, et eeskirjade rikkumise korral maksab juhtiv või ainuke toetusesaaja makstud summa tagasi. Toetusesaajad maksavad kõik alusetult tehtud maksed juhtivale toetusesaajale tagasi.

3. Kui juhtiv toetusesaaja ei suuda teistelt toetusesaajatelt või korraldusametust ei suuda juhtivalt või ainukeselt toetusesaajalt tagasinõutud summasid kätte saada, hüvitab sellele toetusesaajale alusetult makstud summa liikmesriik või kolmas riik, kelle territooriumil asjaomane toetusesaaja asub või kus asjaomane ETKR on registreeritud. Korraldusamet vastutab nimetatud summade liidu üldeelarvesse tagasimaksmise eest vastavalt koostööprogrammis sätestatud vastutuse jagunemisele osalevate liikmesriikide vahel.

*Artikkel 28***Euro kasutamine**

Erandina määruse (EL) nr 1303/2013 artiklist 133 konverteerivad toetusesaad kulutused, mis on tehtud muus valuutas kui euro, eurodesse, kasutades komisjoni selle kuu raamatupidamise vahetuskurssi, mil need kulutused kas:

- a) tehti;
- b) esitati kooskõlas käesoleva määruse artikliga 23 kontrollimiseks korraldusasutusele või kontrollijale või
- c) juhtivale toetusesaajale teada anti.

Valitud meetod sätestatakse koostööprogrammis ning seda kohaldatakse kõigile toetusesaajatele.

Konverteerimist kontrollib toetusesaaja asukohajärgse liikmesriigi või kolmanda riigi korraldusasutus või kontrollija.

*IX PEATÜKK***Lõppsätted***Artikkel 29***Volituste delegerimine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 16 lõikes 4 ja artikli 18 lõikes 1 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile alates 21. detsembri 2013 kuni 31. detsembrini 2020.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 16 lõikes 4 ja artikli 18 lõikes 1 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Tagasivõtmise otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 17. detsember 2013

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
R. ŠADŽIUS

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 16 lõike 4 ja artikli 18 lõike 1 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

*Artikkel 30***Üleminekusätted**

1. Käesolev määrus ei mõjuta sellise abi jätkamist või muutmist, sealhulgas selle täielikku või osalist tühistamist, mille komisjon on heaks kiitnud määruse (EÜ) nr 1080/2006 alusel või muu õigusakti alusel, mida kohaldatakse sellise abi suhtes 31. detsembri 2013. aasta seisuga. Nimetatud määrust või nimetatud muid õigusakte kohaldatakse asjaomase abi või asjaomaste toimingute suhtes jätkuvalt pärast 31. detsembrit 2013 kuni nende lõppemiseni. Käesoleva lõike kohaldamisel hõlmab abi rakenduskavasid ja suurprojekte.

2. Määruse (EÜ) nr 1080/2006 alusel enne 1. jaanuari 2014 esitatud või heaks kiidetud abitaotlused jäävad jõesse.

*Artikkel 31***Läbivaatamine**

Euroopa Parlament ja nõukogu vaatavad käesoleva määruse läbi 31. detsembriks 2020 kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 178.

*Artikkel 32***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikleid 4, 27 ja 28 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014.

LISA

EUROOPA TERRITORIAALSE KOOSTÖÖ EESMÄRGI ÜHISED VÄLJUNDNÄITAJAD

	ÜHIK	NIMETUS
Tootlikud investeeringud		
	ettevõtja	Toetust saanud ettevõtjate arv
	ettevõtja	Toetust (grant) saanud ettevõtjate arv
	ettevõtja	Muud rahalist toetust saanud ettevõtjate arv
	ettevõtja	Mitterahalist toetust saanud ettevõtjate arv
	ettevõtja	Toetust saanud uute ettevõtjate arv
	ettevõtja	Piiriülestes, riikidevahelistes või piirkondadevahelistes teadusprojektides osalenud ettevõtjate arv
	organisatsioon	Piiriülestes, riikidevahelistes või piirkondadevahelistes teadusprojektides osalenud teadusasutuste arv
	euro	Ettevõtjatele antavale avaliku sektori toetusele vastavad erainvesteeringud (grant)
	euro	Ettevõtjatele antavale avaliku sektori toetusele vastavad erainvesteeringud (muu abi)
	täistööajale taandatud töökoht	Tööhõive kasv toetust saanud ettevõtetes
Säästev turism	külastusi aasta kohta	Külastuste eeldatav kasv toetust saanud kultuuri- ja looduspärandi hulka kuuluvates paikades ja vaatamisväärsustes
IKT infrastruktuur	kodumajapidamine	Lisandunud kodumajapidamiste arv, kus on võimalik kasutada internetiühendust, mille kiirus on vähemalt 30 Mb/s
Transport		
Raudtee	kilomeetrid	Uute raudteelõikude pikkus
		sealhulgas TEN-T
	kilomeetrid	Rekonstrueeritud või uuendatud raudteelõikude pikkus
		sealhulgas TEN-T
Maantee	kilomeetrid	Uute maanteelõikude pikkus
		sealhulgas TEN-T
	kilomeetrid	Rekonstrueeritud või uuendatud maanteelõikude pikkus
		sealhulgas TEN-T
Linnatransport	kilomeetrid	Uute või täiustatud trammi- ja metrooliinide kogupikkus
Siseveeteed	kilomeetrid	Uute või täiustatud siseveeteede pikkus
Keskkond		
Tahked jäätmed	tonn/aasta	Jäätmete ringlussevõtu lisavõimsus

	ÜHIK	NIMETUS
Veevarustus	inimene	Inimeste arv, kes on saanud endale parema veevarustuse
Reoveepuhastus	elanikkonna ekvivalent	Inimeste arv, kes on saanud endale parema reoveepuhastuse
Riskide vältimine ja riskijuhtimine	inimene	Inimeste arv, kes saavad kasu üleujutuse eest kaitsmise meetmetest
	inimene	Inimeste arv, kes saavad kasu metsatulekahjude eest kaitsmise meetmetest
Maastiku taastamine	hektarid	Taastatud maastiku kogupindala
Looduskaitse ja bioloogiline mitmekesisus	hektarid	Parema kaitsestaatuse saamiseks toetust saanud elupaikade pindala
Uurimis- ja uuendustegevus		
	täistööajale taandatud töökohad	Uute teadustöötajate arv toetust saanud üksustes
	täistööajale taandatud töökohad	Täiustatud infrastruktuuri asutustes töötavate teadlaste arv
	ettevõtja	Teadusasutustega koostööd tegevate ettevõtjate arv
	euro	Uuendus- või teadus- ja arendusprojektidele antavale avaliku sektori toetusele vastavad erainvesteeringud
	ettevõtja	Selliste ettevõtjate arv, kes saavad toetust turu jaoks uute toodete kasutuselevõtuks
	ettevõtja	Selliste ettevõtjate arv, kes saavad toetust ettevõtte jaoks uute toodete kasutuselevõtuks
Energeetika ja kliimamuutus		
Taastuvenergia	MW	Taastuvenergia lisatootmisvõimsus
Energiatõhusus	majapidamine	Parema energiatarbimisklassiga kodumajapidamiste arv
	kWh/aasta	Üldkasutatavate hoonete primaarenergia aastase tarbimise vähenemine
	kasutaja	Arukate võrkudega ühendatud täiendavate energiatarbijate arv
Kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine	ekvivalendi tonne	Kasvuhoonegaaside heitkoguste hinnanguline vähenemine aastas
Sotsiaalne infrastruktuur		
Lastehoolekanne ja haridus	inimene	Toetust saanud lastehoolekande või hariduse infrastruktuuri võimekus
Tervishoid	inimene	Inimeste arv, kellel on juurdepääs parematele tervishoiuteenustele
Linnade arengu konkreetsed näitajad		
	inimene	Inimeste arv, kes elavad aladel, kus on järgitud lõimitud linnaarenduse strateegiat
	m ²	Linnapiirkondades loodud või taastatud avatud ruum

	ÜHIK	NIMETUS
	m ²	Linnapiirkondades ehitatud või renoveeritud üldkasutatavad või ärihooned
	eluasemeühik	Saneeritud eluasemed linnades
Tööturg ja koolitus ⁽¹⁾		
	inimene	Piiriülese liikuvuse algatustes osalenud isikute arv
	inimene	Ühistes kohaliku tööhõive algatustes ja ühiskoolitustel osalenud isikute arv
	inimene	Soolise võrdõiguslikkuse, võrdsete võimaluste ja sotsiaalse kaasatuse piiriülese edendamise projektides osalenud isikute arv
	inimene	Noorte tööhõive, haridusvõimaluste ning kõrg- ja kutsehariduse piiriülese toetamise ühistes haridus- ja koolituskavades osalenud isikute arv

⁽¹⁾ Vajaduse korral esitatakse osalejaid käsitlev teave nende seisundi järgi tööturul, vastavalt sellele, kas osaleja on töötaja, töötu, pikaajaline töötu, tööturult eemal viibiv isik või tööturult eemal viibiv isik, kes ei omanda haridust ega osale koolitusel.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu ühisavaldus ERFi määruse artikli 6, Euroopa territoriaalse koostöö määruse artikli 15 ja Ühtekuuluvusfondi määruse artikli 4 kohaldamise kohta

Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad teadmiseks komisjoni kinnitused ELi seaduseandjale, et ERFi määruse, Euroopa territoriaalse koostöö määruse ja Ühtekuuluvusfondi määruse ühised väljundnäitajad, mis esitatakse iga nimetatud määruse lisas, on töötatud välja põhjaliku ettevalmistusprotsessi käigus, millesse on kaasatud nii komisjoni kui ka liikmesriikide hindamiseksperdid, ning et need näitajad peaksid eeldatavasti jääma stabiilseks.
